

KONTAKTPOSTEN

NR. I

VÅREN 1972

3. ÅRGANG

KJÆRE MEDLEMMER OG LESERE !

Vi i redaksjonen vil først ønske dere alle hjertelig velkommen til å skrive i vårt blad. Alt som har av interesse for vårt døveverden og dets like. Vi er nå kommet ut på våren, og ønsker medlemmene en godt og aktiv innsats for vår lille døveforening. Og må bare alle deres ønsker lykkes i deres foreningsarbeide.

Redaksjonen håper, og ønsker at det blir et trivelig år for alle!

MEDLEMSBLAD

for
Møre og Romsdal Døve-
forening

* * *

Foreningens møtested:

Hjemmenes Vel
Kipervikgt. 23
6000 Alesund

*

Underavdelinger:

Døves Syklubb
Døves Ungdomsavdeling
Alesund Døves Sjakklubb

*

Støtteforening:

Døves Venner

*

Feriehjemmet «Steinhammer»
Brusdal i Ørskog

*

Utgis 4 ganger for året

*

Sunnmørspostens Trykkeri

DAGLIGVARER — FRYSEBOKS-ANLEGG

BERNT FYLLING'S EFTF.

KOLONIAL

Tlf. 38 079 — Langevåg

J. E. EKORNES FABRIKKER A/s

Møbler — madrasser — vegg-til-vegg tepper

Hovedfabrikk:
6222 Ikornnes
Tlf. Sykkylven 102

SNAKK MED OSS NÅR DET GJELDER
pengesaker.

BORGUND SPAREBANK

Ta AALESUNDS SPAREBANK

med på råd.

En konto i SPAREBANKEN gir Dem
bedre råd.

E. H. SLYNGSTAD A/s

Tollbugt. 10
Telefon 24 750

Toalettartikler — Sykeartikler

BYGGING AV VANNVERK ØDELEGGER MULIGHETENE - FERIEHJEMMET

"STEINHAMMER" MÅ SELGES.

Magne Lid fortsetter som formann i Møre og Romsdal Døveforening.

Møre og Romsdal Døveforening avviklet sitt 48. ordinære årsmøte lørdag 26.2 på Hjemmenes Vel i Ålesund, med meget bra tilslutning. Det var møtt fram 30 medlemmer. Formannen ønsket velkommen, spesielt døvekonsulent Ohna fra Bergen, hvoretter han erklærte møtet for lovlig satt. Trygve Krogstad ble valgt som dirigent og Lorents Ness som referent.

Formannen mintes Lina Berg fra Stranda og Andreas O. Ulstein fra Ulsteinvik, som var gått bort siden forrige årsmøte. Talen ble fulgt av ett minutt stillhet.

Årsmeldingen ble lest opp av dirigenten.

Det framgikk at foreningen hadde 45 A-medlemmer, 3 B-medlemmer og 2 æresmedlemmer. Det hadde vært stor aktivitet i forbindelse med arrangementet av Unge Døves Kulturdager i Ålesund, og mange av medlemmene hadde vært opptatt av dette i lang tid. Mange mente at det omfattende arrangementet lammet virksomheten på andre områder innen foreningen dette året. Det er nå å håpe at bedre samhold vil bevirke større aktivitet og et bedre år i 1972.- Det kom en del bemerkninger til årsmeldingen. Døvekonsulenten nyttet anledningen til å rose foreningen for en veldig god jobb i forbindelse med kulturdagene, og han forsikret at foreningene og ungdomsklubbene omkring i landet var fornøyd med arrangementet. Dette var det jo veldig gledelig å høre.

Regnskapet gikk ganske raskt unna, til tross for noen "streng" forespørsler. Foreningens økonomi var ifølge regnskapet bra.

Etter at årsmelding og regnskap var godkjent, tok vi kaffepause, hvor vi ble servert smørbrød, tebrød og kaffe.

Neste post var innkomne forslag. Anton Hauge foreslo å bytte møtedag, fra fredag til torsdag, fordi det er så mange som reiser fra byen på fredags-ettermiddagene etter at det ble vanlig med frilørdag. Han foreslo videre at døveforeningen og ungdomsavdelingen skal ha møte vekselvis hver annen torsdag. (På denne måten blir det møtehvirksomhet hver torsdag) Begge forslagene ble vedtatt, men formannen mente at nyordningen må vente til etter sommerferien, når det nye halvårsprogrammet skal begynne.-

Neste forslag var fra Lorents Ness og gjaldt honorar til revisor og redaktør for "Kontaktposten". Dette ble vedtatt.- Magne Lid tok opp spørsmålet om medlemskontingenten. Det ble vedtatt at kontingenten skulle beholdes som før.

Valgene ble ledet av valgkomiteen, Trygve Krogstad, Kjell Fiskergård og Leif Kvernberg. Valgene ga dette utfallet:

Magne Lid, formann. Anton Hauge, nestformann. Lorents Ness, sekretær. Bjørg Ness, kasserer. Kjell Fiskergård, styremedlem. Varamenn: Inger Anne Krogstad og Torbjørg Fiskergård.

Revisor Tor-Inge Gausnes. Bilagsrevisor Ole Solsletten.

Feriehjemstyre: Asbjørn Vestre, hyttesjef Kjell Olsen, Stein Moldvær og Gerhard Goksøyr.

Kulturkomite: Anton Hauge, formann. Skjalg Iversen og Solveig Vestre
Varamann: Inger Anne Krogstad.

Arrangementskomite: De samme som i kulturkomiteen.

Ungdomsavdeling: Anton Hauge, formann. Tor-Inge Gausnes og Lorents Ness. Varamann: Solveig Vestre.

Representant til landsmøtet: Magne Lid, varamann Anton Hauge

Valgkomite: Trygve Krogstad, Skjalg Iversen og Einar Djupvik, varamann Solfrid Lid.

Lotterikomite: Einar Djupvik, formann. Bjarne Grimstad og Skjalg Iversen.

Representant til generalforsamlingen i Døves Trykkeri A/S: Lorents Ness, varamann Tor-Inge Gausnes.

Redaksjonskomite: Trygve Krogstad, redaktør. Anton Hauge, Torbjørg Fiskergård og Lorents Ness.

Referent til Døves Tidsskrift: De samme som redaksjonskomiteen.

Kontaktmann for Døves Venner: Bjørg Ness.

Som siste sak var det diskusjon om feriehemmet "Steinhammer" i Brusdal. Det ble enighet om at feriehemmet må selges på grunn av at det skal bygges et vannverk nedenfor huset. Dette vannverket vil skape altfor store problemer. Det blir forbudt å fiske, forbudt å bade, vi kan ikke få gjennomføre utvidelsesplaner, og det blir enda flere forbud og restriksjoner. Dette vil føre til at det blir utrivelig på alle måter for oss. Vi har ført forhandlinger med kommunen om saken, og det arbeides nå med dette i kommunen. Vi må få en pris som gjør at foreningen kan skaffe seg et annet feriehem som er minst like bra som "Steinhammer".

Formannen takket til slutt de som gikk ut av styret og komiteene for godt arbeid og ønsket de nye velkommen. Han takket også Krogstad for godt utført jobb som dirigent, og så erklærte han årsmøtet hevet.

"DØVES VENNER'S" ÅRSMØTE

Døves Venner hadde årsmøte onsdag 26. januar på Blå Kors. Årsberetningen viste at det har vært et meget godt arbeidsår for foreningen. Den sperrede bank-kontoen har vokst med nærmere kr.5000,-. Utenom dette har Døveforeningen mottatt kr. 3000,-, 1.500,- av dette beløp som gave til Steinhammer, eller det de selv måtte finne tjenlig, og kr.1.500,- som tilskudd til Unge Døves Kulturdager som ble avholdt i november her i byen.

Det har hersket en god ånd i foreningen siste år. Samarbeid er det som teller, og vi har en meget demokratisk innstilling, slik at alle medlemmer står på like fot. Vi har fått en del nye aktive medlemmer, og en god del støttemedlemmer, slik at antallet betalende medlemmer er kommet opp i personer.

Oppslutningen om møtene har også vært tilfredsstillende, og vi er gjennomsnittlig 16-18 aktive på hvert møte. Vi må vel snart se oss om etter et romsligere lokale. Vi har jevnlige besøk fra Døveforeningens medlemmer, og det er tydelig at de føler seg velkomne, og det er sikkert at de er. Vi setter stor pris på samværet med dem, vi gleder oss over at de oppsøker oss. Men vi skulle kunne blande oss meget mer. Det har begge parter godt av.

Styret i Døves Venner ble gjenvalgt med unntagelse av 1 materialforvalter.

Styret for 1972 ser slik ut:

Formann: Lina Leira, nestformann: Svanhild Moldvær, kasserer: Oline Aasestrand. 1 materialforvalter: Gjertrud Kvalnes, 2 materialforvalter: Anna Lien (ny), 3 materialforvalter: Borgny Arntzen. 1 varakvinne: Oddny Enebakk, 2 varakvinne: Jorun Brudevold. 1 revisor: Inga Farstad, 2 revisor: Annlaug Fiksdal. Sekretær: Liv R. Olausen.
Opplest og vedtatt.

Vi håper at inneværende år blir like godt for foreningen som det forrige, og at vi fortsatt får samarbeide i samme oppriktige atmosfære.

Sekr.

KARL EVANG:

HØREAPPARATER

Barn og unge under 20 år med nedsatt hørsel kan etter lov om folketrygd få godtgjørelse fra trygden - gjennom det lokale trygdekontoret for utgifter til anskaffelse av høreapparater. Dette gjelder også hørselssvekkede foreldre og pleieforeldre med barn under 20 år. Den som har fått bidrag til dette før han var 20 år, får forlenget godtgjøring til han er 25.

Med alderen følger hos de aller fleste mennesker en nedsettelse av hørselen, og med et voksende antall gamle i Norge, er det derfor også blitt flere og flere som er avhengig av gode høreapparater i sitt daglige liv. Den sterke støybelastningen i våre dagers samfunn gir også hørselsskader hos yngre mennesker, og dette har formodentlig bidratt til større behov for dette hjelpemiddel. Heldigvis har teknikken gjort svære framskritt på dette feltet, og det er nesten utrolig hva små og hendige høreapparater i dag kan yte. De fleste henges på øret, men det finnes også mange typer som bæres på kroppen, og det er også mulig å montere apparatet i skaftet på en brille.

Den som ikke har rett til godtgjøring etter de reglene jeg har nevnt ovenfor, kan søke om støtte til kjøp av høreapparat uansett alder. Trygden har ingen plikt til å yte godtgjøring i slike tilfeller, men etter bestemmelse av trygdekontorets styre blir det i alminnelighet gitt bidrag til de som søker på kr.500 for folk med egen inntekt, kr. 750 for de som lever av grunnstønad.

I 1950-årene ble det ytt tilskott over Helsedirektoratets budsjett til innkjøp av høreapparater etter individuell søknad. Det var dengang mange klager over høreapparatene, og en undersøkelse som ble foretatt av ørespesialisten, overlege Fabritius ved Namsos sykehus, viste at over halvparten av de apparatene vi har gitt tilskott til, ikke ble brukt.

Systemet måtte derfor åpenbart endres, både av hensyn til brukerne og statsbudsjettet. Det ble derfor innført den ordning at syketrygden bare kunne betale for høreapparater når disse var rekvirert av en øre- nese-halslege som hadde slikt utstyr at høreapparatene kunne prøves.

Rekvisisjonen fra legen skulle bekreftes av såkalte høresentraler, godkjent av helsedirektøren. Slike høresentraler finnes i alt ved 17 sykehus her i landet, Halden, Rikshospitalet, Ullevål, Kongsvinger, Gjøvik, Skien, Arendal, Kristiansand, Haukeland, Ålesund, Molde, Kristiansund, Namdal, Bodø, Harstad, Tromsø, Elverum. Dertil er foreslått opprettet høresentraler i Nærвик, Trondheim, Stavanger, Tønsberg, og Hamar.

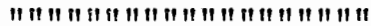
Rikstrygdeverket har innført en sentral innkjøpsordning med anbud på det antall høreapparater av forskjellig slag som det er behov for. Innkjøpene foretas etter at de tekniske kravene er utarbeidet av Audiologisk institutt på Rikshospitalet.

Selv om selve typen var godkjent av dette instituttet, viste det seg imidlertid at enkelte apparater kunne være beheftet med tekniske mangler. Vi satte derfor som krav at hvert enkelt av de høreapparater som trygden betaler for, skulle underkastes en kvalitetskontroll. Ved velvillig imøtekommenhet fra Namsos sykehus og Nord-Trøndelag fylke ble dette arbeidet lagt til overlege Fabritius avdeling fra omkring 1960. Forhandlerne av høreapparater stillet seg til å begynne med nokså skeptisk til denne ordning, men det har nå helt slått om, og forhandlerne lar nå alle sine apparater, enten trygden skal betale for dem eller ikke, blir vurdert i Namsos. De beskjedne utgiftene til driften av virksomheten dekkes av en avgift på kr. 10 pr. apparat.

I 1971 ble det på denne måten i alt kontrollert 8755 apparater, og dette var en stigning fra året før på 657. Av disse var 5983 såkalte ørehengere, 2501 kroppsbårne og 271 brillemonterte. Feilprosenten var lav 1,45 prosent, men stor nok til å vise at brukerne har behov for slik kontroll.

Ordningen er et godt eksempel på hvordan det kan lykkes på billig og praktisk måte å få i stand et samarbeid til beste for brukerne. Det viser også at når interessen og den faglige kyndighet er til stede, kan et sykehus som ikke hører til våre aller største, påta seg oppgaver som dekker et behov for hele landet. Når man tenker på at hvert årskull av mennesker i Norge ligger på omkring 65 000, blir det tallet på apparater i 1971 som jeg har gjengitt ovenfor, et inntrykk av hvor mange mennesker det faktisk er som trenger dette tekniske hjelpemiddel.

V E L K O M M E N

Mel.: Mens nordhavet bruser.

Vi hilser velkommen til festlig lag
de døve og deres prester,
vi hilser alle som vi idag
med glede kan kalle våre gjester!
Velkommen biskop og prostemenn,
velkommen koner, ja hver en venn!

Vi hilser velkommen fra nordlysbrann,
fra vidda og nordkysten fager!
Velkommen fra vest, nord og østlig land,
fra sørlandets sollyse dager!
Velkommen døve og hørende gjest,
velkommen alle til kirkefest!

Vi lenge har lenget til denne dag,
oss gledet til møtet med dere!
Vi sammen skal være et arbeidslag,
vi sammen skal her diskutere
hvordan vi best kan hjelpe døve til
å tjene Herren som Han det vil!

Gud gi oss da alle den glade tro
at Han har godt budskap til alle,
at Herrens vilje er alltid god,
sitt barn Han hver døv vil kalle.
Gud hjelp oss alle med troskap gå
så budet fram til hver døv kan nå!

Når møtet er over og hjem vi drar
til tjeneste stor i vår kirke,
vi alle med oss på veien har
fått styrke til edleste virke.
Vi tjene vil i vår menighet,
med hellig iver og kjærlighet.

DØVES KIRKEBESØK I BERGEN

Kjære "Kontaktpost" lesere!

Lørdag 4 mars d.å. ble Døves Kirkemøte åpnet i Bergen, men allerede i januar hadde de 5 menighets medlemmene fra Møre og Romsdal holdt et møte hos Magne Lid i Sykkylven. Der ble lagt fram forskjellige orientering, og Magne Lid ble valgt til Møre's representant, og undertegnede ble valgt til representant for menigheten på Møre.

Presis kl.09.00 (4mars) ble kirkemøtet åpnet i Døves hus i Bergen. Harald Nesse ønsket alle velkommen. Hovedpresten for døve, pastor Vogt Svendsen gjennomgikk en rask presentasjon. Det viste seg at det var kommet folk fra hele landet.

Den mest langveisfarende kom helt fra Karasjok. Alt i alt var det møtt opp 50 personer.

Det ble holdt en kort bibelstund v/Kristen Mortensen, før biskop Jukvam holdt et foredrag over emnet "Hva skjer i kirken idag?" Han kom der bl.a. inn på diakoni-tjenesten. Det ville trolig være til større hjelp om diakoni-utdannelsen også omfatter innføring i Kommunikasjon med døve.

Etter dette ble det holdt en kaffepause, men kl.12.00 fikk Vogt Svendsen ordet. Han stilte spørsmålet "Hva skjer i døvekirken idag?" Ordet fikk så løpe fritt. Mange av representanter la fram tanker og ønsker, og det ble en livlig diskusjon.

Spesielt ble det lagt vekt på samarbeid mellom den hørende og den døve kirken. Kl. 13.30 fikk styrer Bjørndal ordet og han la fram en orientering om arbeide med å oversette Lukas evangeliet for døve. Hovedsaken var å gi en større forståelse for bibelen. Derpå kom pastor Hammer med en orientering om misjonsarbeide på Madagaskar.

Han viste til at svenskene er kommet lengre enn oss, og at målet var å skaffe flere penger.

Kl. 14.00 lunsjpause. Jeg ble i mellomtiden innvitert til Jorunn og Sverre Koppen, hvor vi fikk traktert kaffe og smørbrød. Kl.16.00 var det gruppemøte, hvor det ble delt opp i 4 grupper. 1. De døve og deres hørende barn. (leder Torbjørn Sander)

2. Vårt arbeide med bibelen. (Odd-Inge Schrøder)

3. Diakoni. En tjenende og oppsøkende Kirke - (Jeanne Mehlum).

4. Misjon. (Harald Størkersen).

Det hele viste seg å være svært interessant og var et fint tiltak. Like etterpå ble det holdt plenumsmøte hvor konklusjonen ble lagt fram.

Kl. 19.30 Festmøte i Terminus Hall med stor deltakelse, hvor direktør Georg Hille holdt festtalen. Han kom inn på "Kirkerådet yngstemann i kirkefamilien". Pastor Adolf Wettesen holdt en andakt, men ellers var det Døves ungdomsklubb som sørget for underholdningen.

Søndag 5. mars: Dagen åpnet med festgudstjeneste i Biskopshavn Kirke ved prestene Vogt-Svendsen og Hammer. Der var nattverd og offer.

Etterpå ble det servert kirkemiddag i kirkens menighets lokaler.

En del takketaler ble frembragt, derav en døv, John B. Aiko fra Karasjok, som fortalte om sin opplevelse i å fly så langt. Det var 37 år siden vi to møttes sist, men likevel påstod han at jeg ikke hadde forandret meg særlig.

Kl. 15.00 avsluttet pastor Hovland samværet med en kort andakt over emnet "For salig er de som hører Guds ord og bevarer det".

Etterpå gikk H. Nesse gjennom hele programmet på de to kirkedagene, som hadde vært en rik opplevelse for oss alle.

EINAR DJUPVIK

REGNSKAP FOR DØVES LANDSLOTTERI 1971

I N N T E K T E R:

Loddsalg: 220.000 lodd a kr. 2.00.....	kr. 440.000.00
Annonseinntekt på gevinstlister.....	" 2.500.00
Gevinst på salg av demonstrasjonsbiler fra 1969/70:	
3 biler solgt for tilsammen.....	kr. 57.120.00
Bilene var ved avslutningen av regnskapet for landslotteriet 1970 verdsatt til - og oppført med -	" 55.000.00
 2.120.00
	<u>kr. 444.620.00</u>

U T G I F T E R:

Kjøp av gevinster.....	kr. 97.190.00
Utgifter vedr. de 3 demonstrasjonsbiler:	
Frakter, bensin m.m.....	kr. 2.688.17
Reparasjoner.....	" 1.009.56
Assuranser.....	" 1.772.00
Årsprøvenummeravgift.....	" 200.00
De 3 biler var kjøpt for kr. 67.447.00	
Antatt verdi i dag.....	" 62.000.00
	5.447.00.. "
Restutlegg fra landslotteriet 1970.....	" 11.116.73
Trykning av gevinstlister, lodd, plakater m.m.....	" 449.04
Porto og frakter v/utsendelse av loddbøker, gev.lister	" 10.800.00
Porto v/utsendelse av trekningslister.....	" 2.201.10
Annonseutgifter.....	" 4.878.66
Lotteriavgift og trekningsgebyr.....	" 640.44
Kontroll, pakking, ekspedisjon m.m.....	" 530.00
Administrasjon.....	" 9.700.00
	" 15.300.00

OVERSKOTT: KR. 291.814.03, som anvendes slik:

Avsatt til premier for de beste loddselgere.....	" 1.100.00
Tilskott til Norges Døveidrettsforbund for året 1972.....	" 5.000.00
20 % av bruttosalget på kr. 440.000.00 til fordeling blandt døveforeningene	88.000.00
40 % av netto-overskottet på kr. 207.414.03 fordeles blant døveforeningene med tilsammen.....	" 79.085.61
60 % av netto-overskottet på kr. 207.414.03 går til forbundets driftsregnskap for 1971 med.....	" 118.628.42. "
	<u>291.814.03</u>

Kr. 444.620.00

SJAKENYTT

Ålesund - Bergen B, 5 - 3

Bergen Døves Sjakklubb gjestet Ålesund med et B-lag lørdag 8. og søndag 9. april. Kampen var den andre i kampen om Bergens døve dameklubb's gavepokal. Som kjent ble den først avviklet under det store pinsesestevnet i Bergen ifjorå der Ålesund dro avgårde med $5\frac{1}{2}$ poeng mot $2\frac{1}{2}$ p. seier.

Bergenslaget besto av Marta Sander, Kurt Oksnes, Terje Karlsen og Leif Helland.

Vårt lag stilte med Kjell Fiskergård, Trygve Krogstad, Skjalg Iversen og Anton Hauge.

1. bord	K. Oksnes - K. Fiskergård	1 - 1
2. "	L. Helland - T. Krogstad	0 - 2
3. "	M. Sander - S. Iversen	1 - 1
4. "	T. Karlsen - A. Hauge	<u>1 - 1</u>

Sum: 3 - 5 P

Lørdag endte kampen uavgjort med 2 - 2 p, mens Ålesund vant søndag med 3 - 1.

Dermed vant Ålesund Døves sjakklubb gavepokalen med sammenlagt $10\frac{1}{2}$ p mot Bergen $5\frac{1}{2}$ p.

DØVES MESTERSKAP I SJAKK 1972

Døves sjakklubb, Bergen skal arrangere D.M. i sjakk i dagene 11. mai - 14. mai. Det holdes i Bergen døveforenings lokale. Klubben har sendt innbydelse til døves sjakklubber i Stavanger, Ålesund og Sandnes. Ellers står innbydelsen og informasjonen i "Døves Tidsskrift" nr. 8. Vi skriver tvi - tvi for våre sjakkspillere.

SMÅNYTT

Landsmøtet i Halden 28. april - 30 april, representerer formann Magne Lid, for vår forening, og en av våre medlemmer, Asbjørn Vestre reiser som turist. Lykke til med landsmøtet.

I forbindelse med sjakkkonkurransen som ble holdt, var det sjakkfest på Folkets Hus lørdag 8. april. Der var ialt 25 gjester og vi hadde en trivelig aften.

Født: Ove Trygve og Margrethe fikk en bror 25 mars.

Bjørg Torunn og Lorents Ness.

GRATULERER !

MØTE - OG SERVERINGSPROGRAM FOR VÅREN 1972

Fredag 5. mai - kl. 18.30: Døveforeningen

Solfrid og Magne Lid

Onsdag 17 mai - Døveforeningen har hyggesamvær

Klokkeslett etter avtale.

Lørdag 20 mai kl.17.00. Feriehjemmet: Vårfest

v/festkomiteen.

Lørdag 3 juni.kl.17.00 Feriehjemmet: Ungdomsavd.

Kjellaug Sylte og Stein Moldvær.

Lørdag 17 juni kl17.00 Feriehjemmet. Døveforeningen

Inger-Anne og T.Krogstad

Lørdag 24 juni kl17.00 Feriehjemmet: Døves Sjakklubb

Anne Olsen og K.Fiskergård.

Lørdag 1 juli kl17.00 Feriehjemmet: Siste dag før ferien

Torbjørn Larsen og E.Djupvik

Konfirmasjon: Anna og Einar Djupvik's yngste sønn konfirmeres
søndag 30 april.

GRATULERER !

KONTAKTPOSTEN

Nr. II.

Sommeren 1972.

3. årgang.

KJÆRE LESERE !

Ja, nå er sommeren kommet og likeså ferien. Mange av leserne har sikkert ferie allerede før dette bladet er kommet ut.

Men vi i Redaksjonen vil si god sommer til alle døve og tunghørte, samt lesere. Det har vært en rolig vår hvor mesteparten av møtene er blitt holdt på feriehjemmet i Brusdalen.

Vi håper at leserne vil skrive noen ord i bladet om sine opplevelser i sommerferien. Neste nummer kommer ut i september måned.

Redaksjonen.

MEDLEMSBLAD

for
Møre og Romsdal Døve-
forening

* * *

Foreningens møtested:

Hjemmenes Vel
Kipervikgt. 23
6000 Ålesund

*

Underavdelinger:

Døves Syklubb
Døves Ungdomsavdeling
Ålesund Døves Sjakkklubb

*

Støtteforening:

Døves Venner

*

Feriehjemmet «Steinhammer»
Brusdal i Ørskog

*

Utgis 4 ganger for året

*

Sunnmørspostens Trykkeri

DAGLIGVARER — FRYSEBOKS-ANLEGG

BERNT FYLLING'S EFTF.

KOLONIAL

Tlf. 38 079 — Langevåg

J. E. EKORNES FABRIKKER A/S

Møbler — madrasser — vegg-til-vegg tepper

Hovedfabrikk:
6222 Ikornnes
Tlf. Sykkylven 102

SNAKK MED OSS NÅR DET GJELDER
pengesaker.

BORGUND SPAREBANK

Ta AALESUNDS SPAREBANK

med på råd.

En konto i SPAREBANKEN gir Dem
bedre råd.

E. H. SLYNGSTAD A/S

Tollbugt. 10
Telefon 24 750

Toalettartikler — Sykeartikler

VELKOMMEN TIL STEVNE I FØRDE.

Bergen Døveforening. og Møre og Romsdal Døveforening i samarbeid med døvepresten innbyr til stevne i Førde 18.-20.august.

Førde er et nydelig sted i Sunnfjord, og det er i rask utvikling med egen flyplass, stor industri, flere skoler og skal også få sentralsykehus for fylket.

Stevnefolket skal holde til på Sunnfjord folkehøgskole, litt utenfor sentrum. Der er nybygget anlegg, fullt moderne, med flotte saler og elevrom og alle tiders betjening. Den ytre ramme for stevnet kan neppe være bedre.

Døveforeningen vil prøve å arrangere felles reise med bil, men ellers er der gode forbindelser så det skulle ikke være vanskelig å komme frem. Vi ville svært gjerne at alle kom i løpet av fredag 18. og reiste søndag 20. utpå ettermiddagen. Vi får da en hel dag sammen i ro uten tanke på reising. Prøv det !

Oppholdet på skolen er rimelig. For fulle døgn regnes kr.55,-. For deler av døgn er prisene slik: Overnatting kr.21,-, frokost kr. 11, middag kr.16,- kvelds kr.11,-. Vi kan regne med litt bidrag til stevnet slik at disse prisene blir redusert, men vi kan nå ikke si hvor mye. Ingen må være redde for å reise på grunn av prisen !

Søndag formiddag får vi overlatt gudstjenesten i den vakre Førde kirke. Av annet program kan nevnes leker, muligens utflukt, underholdning av forskjellig slag, eventuelt også folkedans. Der blir også rikelig tid til samtaler og hyggeprat.

Av hensyn til skolen må du melde deg til din forening eller døvepresten senest 10.august. Det vil lette arrangementet.

Altså: Vel møtt i Førde 18. - 20.august.

x x x

Til formennene i landslotteriets aksjonsutvalg.

Ja, nå har loddsalget vært i gang noen uker og det er på tide å sette opp den første salgsoversikten. Den ser slik ut pr.17.6.:

1. Møre og Romsdal	3.400 lodd
2. Kristiansand Døveforening	2.350 "
3. Østfold Døveforening	2.200 "
4. Sandnes Døveforening	<u>1.600 "</u>
Sum	<u><u>9.550 lodd.</u></u>

Som dere ser av det skrevne tallet i venstre hjørne så er vi tregere i starten enn i fjor. Vi ligger på + 4.450. Riktignok startet vi litt senere i år, og vi skal ha trekningen 10 dager senere i år, men likevel: Jeg skulle ha ønsket starten litt kvikere. Jeg er spent på neste rapport, for da har vi vel fått flere foreninger med på listen.

Loddbøkene: Det er sendt ut en masse loddbøker allerede, og det tyder på at foreningene virkelig er innstillet på å gjøre god jobb. I alt er det nå 2.560 bøker ute, og vi har igjen her på kontoret 1.580 stk. Jeg begynner nå å holde litt igjen med utsendelsen av loddbøker. De foreninger som nå vil ha flere bøker, bør derfor sende inn rapporter og oppgjør som forteller at salget går fint.

Gevinstlistene: Nytt opplag er nå ferdigtrykt. Si fra hertil om dere ønsker flere lister.

Bilene: Bare en merknad er kommet fra foreningene til min "kjøreplan". Den er kommet fra Oslo, som i år ikke ønsker å ha bil. Dette betyr at den samme bilen kan stå til disposisjon for andre foreninger i Østlandsområdet fra 1.oktober og frem til trekning.- La oss få høre fra dere andre om dette.

Stavanger var ikke helt tilfreds med den tid foreningen har fått bil til, men skal nå bli enige om dette i samråd med naboforeningen Sandnes.

Vestlandsbilen kom dessverre for sent fra Ford Motor Norge. Dette har medført at Møre kom for sent i gang og foreningen fikk derfor ha bilen frem til 17.juni, da den ble levert videre til Trondheim. Trondheim og Nord-Trøndelag får ha bilen like lenge som lovet og det betyr da at bilen skal gå sydover igjen omkring 10.september til Bergen.

Beste hilsen
Lotterisjefen.

x x x

LOTTERISALG.

Som dere ser av sirkulære så kom denne lotteribilen for sent hit, vi fikk bilen i 3 uker i Ålesund. Beste loddselger hittil er Severin Rønnestad med 87 loddbøker (Bravo), Einar Djupvik 10 og Lorents Ness 8 loddbøker. Det er flere av medlemmene som har mottatt lodder, men jeg har ikke hørt noe fra dem. Håper nå bare at det går bra og at dere ikke lar bøkene ligge i støvete skuffer.

Einar Djupvik.

DØVE BARN I ORKESTER.

Nye tilbud til hørselsskadde barn.

Musikk, rytmikk og film kan gi hørselsskadde barn rikere muligheter til å uttrykke seg, gi dem et ekstra språk. Den 33 år gamle musikk-terapeuten Claus Bang fra Ålborg i Danmark har nådd svært langt på dette feltet, og under en foreldrekonferanse i Gøteborg søndag viste han at døve barn til og med kan spille orkester sammen.

Musikken skal ikke være noe mål, den skal være et middel til å hjelpe barn til sosial tilpasning, barn som lever isolert på grunn av sitt handikapp, sier Claus Bang.

Barnas bevegelsesbehov får uttrykk i dans. Claus Bang demonstrerte hvordan hørselsskadde barn kunne lære seg å følge rytmen perfekt. Han skriver selv musikk med tydelig rytme til slike øvelser.

Vanskene med på "normal" måte å få kontakt med kamerater og pårørende kan hos det hørselsskadde barn skape mindreverdsfølelser som det seinere bærer med seg hele livet. Skolen må på alle måter hjelpe de handikappede til å bli harmoniske mennesker, erklærte den svenske undervisningsråd Karin Lundstrøm ved Konferansen.

x x x

ROTARYKLUBBANE SKAL SKAFFE 3 MILL.KR. TIL NY DØVEHEIM.

Klubben i Ørsta med i aksjonen på ein original måte.

Dei norske Rotary-klubbane skal i høve av at det i år er 50 år sidan den første klubben vart starta i Norge, gå i gang med ein aksjon for å skaffe 3 mill.kroner til bygging av ein ny heim for døve på Nordstrand ved Oslo. Den heimen som ligg der i dag er i svært dårleg stand, og det er på høg tid at dei døve kan få seg ein ny, tidhøveleg heim. Dei fleste klubbane har alt lenge samla pengar til føremålet med til dels svært gode resultat. og i desse dagar skal Ørsta Rotaryklubb og Inner Wheel setje i gang ein aksjon på ein litt annan måte enn dei andre klubbane.

I Ørsta skal gjevarane få ei flott teikning med motiv frå bygda som kvittering og takk for hjelpa. Dessutan skal det auksjonerast bort ei verdifull samling teikningar som er laga av Astri Eidseth Rygh. Bileta er utstilte i Sunnmøre Kreditbank A/S - der auksjonen også skal haldast.

Det er programsekretær Rønneberg som er guvernør i Rotary-klubbane på Vestlandet - og han har personleg gått hugheilt inn for at eigenkapitalen på 3 mill.kroner til Hjemmet for Døve vert skaffe til veges. Han har vitja den noverande heimen, og vorte djupt rysta over det han fekk sjå. Han har sagt at tilhøva der ikkje er verdige velstands-Norge. Der bur 160 pasientar, - derav sju frå Møre og Romsdal, og planen er å bygge ein ny heim til 12 - 15 mill.kroner. Etter sjukehuslova må institusjonen sjølv skaffe 25 pst., eller 3,5 til 4 mill.kroner, og det er då denne summen Rotaryklubbane har sett seg som mål å skaffe. Alle dei som bur på Nordstrand har særlege handikapp ved sida av at dei ikkje høyrer, slik at dei har vore i lite stand til sjølve å tale si sak. Difor må andre gjere det.

Rotaryklubben og Inner Wheel i Ørsta vonar no at retteleg mange vil gjere seg nytte av det tilbodet som vert retta til publikum. Ved at dei gir pengar, sikrar dei seg samstundes ei vakker teikning med motiv frå heimegrendene.

x x x

ROLF VALLA DØVEMESTER I SJAKK !

Jøn Olafsson ny mesterspiller!

Døves Sjakklubb sto som arrangør for DM i sjakk 1972, og turneringen ble gjennomført i pinsedagene 20.-22.mai. I alt 9 deltakere fra Bergen, Stavanger og Ålesund deltok, og disse var fordelt med 4 i klasse 1 (mesterklassen) og 5 i klasse 2.

I klasse 1 ble det spilt dobbelserie, og her viste Rolf Valla fin innsats med 4 gevinst og 2 remis som resulterte i 5 poeng - hele 2 poeng foran Alf Sakariassen og Eilif Ohna.

I klasse 2 ble det spilt enkelserie, og her tok Jøn Olafsson "fullt hus" - 4 poeng av 4 mulige. Som nr.2 ble Kjell Fiskergård fra Ålesund - en hyggelig oppmuntring for den nystiftete klubben.

I lynsjakk tok Eilig Ohna revansje for sin svake innsats og beseiret samtlige "lynspesialister", og erobret lynmestertitelen for 1972. Jøn Olafsson vant sin andre 1.premie i lynsjakk for klasse 2.

Resultatene:

Klasse 1: 1.pr. og døvemester 1972: Rolf Valla, Bergen .. 5 poeng
2. " Alf Sakariassen, Stavanger3 "
3. " Eilif Ohna, Bergen3 "
4. " Kurt Aanestad, Stavanger1 "

Alf Sakariassen gikk foran Eilif Ohna på bedre kvalitet.

Klasse q: 1.pr. og ny mesterspiller: Jøn Olafsson, Bergen 4 poeng
2. " Kjell Fiskergård, Ålesund 3 "
3. " Kurt Oksnes, Bergen 2 "
4. " Skjalg Iversen, Ålesund 1 "
5. " Terje Karlsen, Bergen 0 "

Lynsjakk: 1.pr. og lynmester: Eilif Ohna, Bergen 6 "
2. " Kurt Aanestad, Stavanger 6 "
3. " Alf Sakariassen, Stavanger 5 "
4. " Rolf Valla, Bergen 4 "

Eilif Ohna gikk foran Kurt Aanestad på bedre kvalitet.

Lynsjakk: Klasse 2: 1.pr. Jøn Olafsson, Bergen 3 poeng
2. " Skjalg Iversen, Ålesund 2 "
3. " Kjell Fiskergård, Ålesund 2 "
Skjalg Iversen gikk foran på bedre kvalitet.

x x x

DØV JAPANER FIRE ÅR PÅ TO HJUL.

Herlig luft og frodig terreng i Norge! var japaneren Kojiro Hirayamas kommentar da han forlot landet med kurs for Stockholm. Kojiro, som er 32 år gammel og døv, har nettopp farget tilværelsen på Nordstranddøvehjem etter å ha tilbakelagt to år på sykkel gjennom Asia, Afrika og Europa. Han regner ennå to år på sykkelsetet før han er vel tilbake i Japan.

Ideen til turen ble unnfanget for lenge siden, men planene ble først realisert etter et besøk i døveforbundet i hans hjemby Kyoto. Hensikten var å hilse på likesinnede i Østen og Europa, og med en ytterst sparsom slant i taskene, la han i vei mot India.

Fra India gikk turen videre til Tyrkia, derfra gjennom søndre del av Øst-Europa, via Italia, og derfra med båt over Nord-Afrika. Her fulgte han kysten opp til Tanger og tråkket seg videre opp gjennom Spania, Frankrike, England, og havnet omsider i Norge. Mettene har han tilbrakt i døveinstitusjoner og ambassader, og de stedene han ikke har funnet noe slikt, har han kontaktet politiet.

Han gjør det smilende forstått at han er pengelens, men forsikrer samtidig at han alltid har gjort tjenester tilbake som takk for hjelpen. På Nordstrand døvehjem har han fungert som oppvaskhjelp og maler, gartner og kunstner.

På tross av sitt handicap kan han gjøre seg godt forstått. Med døvespråk og reiseruten inntegnet på et verdenskart på brystet, forteller han villig om sine opplevelser fra reisen. Bare hyggelige mennesker overalt, og ingen uhell, bortsett fra en liten svikt i bakhjulet på grunn av overlesset sykkel. Reiseloggen er tykk som et leksikon, full av bilder, prospektkort, avisutklipp og hilsener. Bind nr.2 ble høytidelig innledet med en hilsen med på turen fra VG.

Turen tilbake ville han, om det var mulig, legge gjennom Sovjetunionen. Hvis ikke, ville han ta en alternativ rute gjennom Polen, Øst-Tyskland, Sveits og Jugoslavia, derfra gjennom Bulgaria, Tyrkia, Filippinene, Indonesia, Australia og New Zeeland.

x x x

TELEFONSAMTALE PR. BILDE ELLER TEKST.

Skal det være bildetelefon, bokstavtelefon eller skrive-telefon ?

Det er ikke de tekniske problemene som står hindrende i veien for at også døde og sterkt hørselssvekkede kan dra nytte av telefonen. Det går tydelig fram av utstillingen "Handikapp och Telekommunikation" som er et ledd i den store internasjonale sykehusutstillingen i Malmø i disse dager. For disse, og også andre tekniske hjelpemidler for funksjonshemmede, er det ikke minst et spørsmål om å gjøre et valg mellom alternative løsninger. Skal de imponerende tekniske landevinninger komme over modellstadiet og bli til nytte for de funksjonshemmede, må en på et så vidt lite marked som det nordiske, konsentrere seg om én løsning for at det skal være økonomisk forsvarlig. Og det kan være vanskelig nok, ikke minst fordi det stadig kommer forbedringer.

Av de tre nevnte telefoner der kommunikasjonen skjer ad visuell vei, er det foreløpig bare skrivetelefonen som er på markedet i Norden. Den er, som navnet antyder, en telefon der sender og mottaker kommuniserer skriftlig i stedet for muntlig.

Denne telefonen kan koples til det vanlige telefonnettet og er godkjent av det svenske televerket. Markedsføringen har hittil skjedd i ganske liten målestokk. Det er solgt vel hundre apparater, men interessen er stor, ikke bare hos Sveriges Døvas Riksforbund, men også innen grener av næringslivet der en letthandterlig og rask visuell kommunikasjon over ubegrenset avstand har åpenbare fordeler.

Bokstavtelefonen finnes foreløpig bare som prototype, utviklet og bygd ved institutt for taleoverføring ved Tekniska Høgskolan i Stockholm. Den fungerer som en teleprinter, bokstavene kommer imidlertid ikke fram på papir, men dannes av små lyspunkter på en skjerm. Det er også mulig å kople til ekstrautstyr slik at kommunikasjonen kan skje ved blindeskrift. Meldingen kommer da som punktsskrift på en tape.

Mens det i flere byer i USA i dag eksisterer en allmen bilde-telefontjeneste, er denne typen kommunikasjon ennå på forsøksstadiet i Norden. Et svensk firma har den nå klar og har opprettet en prøvelinje fra bedriften til televerket. Med denne telefonen kan man, ved hjelp av en billedskjerm, snakke sammen "ansikt til ansikt". Den vil derfor kunne være til stor nytte for døve som her kan nytte tegnspråk eller munnavlesning. Også blinde vil til en viss grad kunne ha nytte av en billedtelefon for eksempel til å få hjelp fra seende til å lese vanlig skrift. Bilde-telefonen er anslått til å koste minst 10.000 svenske kroner. Prisen, og først og fremst det faktum at det her trengs et eget ledningsnett, gjør at denne tekniske landevinning ennå er framtidsmusikk som hjelpemiddel for funksjonshemmede, skriver Dagbladet.

x x x

DEN HØRSELSVEKKEDES DRØM.

Tenk om man kunne oppleve og se DETTE kunngjort i TV - STORTINGETS SOSIALKOMITÉ HAR SLUTTET SEG TIL FORSLAG OM AT KOLLEKTIVE TILTAK FOR TEKSTING AV PROGRAMMER FOR DØVE OG HØRSELSVEKKEDE FÅR UTVIDET STØTTE AV REGJERINGEN: - Både opposisjonens og posisjonens MEDLEMMER vil at slik støtte skal gis etter nærmere regler fastsatt av Kongen. Regjeringspartienes medlemmer STØTTER FORSLAGET og mener det må være riktig at Stortinget fastsetter rammen om DISSE bevilgningene.

Egil Ellefsen.

KVINNE NEDKJØRT I SKOLEGÅRD.

En 15 år gammel gutt kjørte ved 21-tida i går ned en kvinne i 30 års alderen i skolegården ved Fiskerstrand skole i Borgund. Hun ble nokså stygt skadd, bl.a. i ryggen og måtte innlegges på sjukehuset. Gutten hadde ikke førerkort.

Folk i området er meget opprørt over trafikken som drives usjenert av motorsykler, som kommer kjørende rett fra hovedvegen og inn skolegården.

Mellom selve skolen og gjerdet er en passasje. Kvinnen gikk akkurat der da kjøretøyet rundet hjørnet i god fart og hun hadde ikke noen sjanse til å unngå sammenstøtet.

x x x

DIVERSE:

Møteprogrammet for døveforeningen etter sommerferien kommer til å bli forandret, men vi i redaksjonen har ikke fått vite det endelige program ennå.

Den 20.mai er det inngått ekteskap mellom Rolf Rotevatn og Minda Strand (hørende). Vielsen deres foregikk i Ørsta kirke. Gratulerer !

Den 3.juni er det inngått ekteskap mellom Bjarne Grimstad og Marit Mikkelsen. De ble viet i Trondheim.

Vi i "Kontaktposten" ønsker dem begge til lykke.

Den 4.juni ble den minste gutten til Bjørg og Lorents Ness døpt. Han heter Torbjørn.

x x x

TRYGDESTØNAD TIL FUNKSJONSHEMMEDE.

En foreløpig orientering.

INNLEDNING.

Med "funksjonshemmet" menes en person som på grunn av varig sykdom, skade eller lyte er vesentlig hemmet i sin praktiske livsførsel. Bevegelseshemmede, talehemmede, blinde og svaksynte, døve og tunghørte, epileptikere og personer med psykiske lidelser er alle funksjonshemmede.

De former for stønad som folketrygden yter funksjonshemmede for at de skal bli i stand til å skaffe seg eller beholde et høvelig arbeid, er omtalt i brosjyren "Attføringshjelpen i folketrygden", som fås i trygdekontoret.

Fra 1.juli 1971 er det etter loven om folketrygd adgang til å yte også annen form for stønad til funksjonshemmede. Formålet er å bedre de trygdedes alminnelige funksjonsevne, uten hensyn til om hjelpen har betydning for ervervsevnen.

Denne brosjyren tar sikte på å gi en foreløpig orientering om utvidelsene.

STØNAD.

Stønad kan bare ytes til personer som blir funksjonshemmet før de fyler 70 år.

1. Behandling, trening og/eller utdanning.

Det kan ytes følgende former for stønad:

- nødvendig og hensiktsmessig opphold i institusjon,
- tilskott til dekning av utgifter til skolepenger, skolebøker, skolemateriell o.l.,
- tilskott til anskaffelse av spesielle tekniske hjelpemidler som er nødvendig for gjennomføring av opplæringen,
- tilskott til dekning av oppholdsutgiftene når vedkommende under sin opplæring ikke kan bo i sitt hjem eller i institusjon,
- tilskott til dekning av utgifter til eget og/eller familiens underhold, hushold og andre nødvendige utgifter i opplæringstiden. Slikt tilskott kan ytes i den utstrekning det finnes nødvendig og den trygdede ikke med rimelighet kan dekke utgiftene selv. Månelig tilskott kan utgjøre inntil 1/12 av grunnbeløpet, for tiden 625 kroner.

2. Tekniske hjelpemidler.

Det kan ytes stønad til anskaffelse av tekniske hjelpemidler som f.eks. lydbåndopptaker, leseutstyr, skriveutstyr, rullestol, pasientløfter og respirator. Førerhund for blinde og tolketjeneste regnes også som spesielle hjelpemidler.

Det kan ytes stønad til anskaffelse av andre hjelpemidler som er av avgjørende og direkte betydning for at en funksjonshemmet på en tilfredsstillende måte skal kunne utføre arbeid i hjemmet, eventuelt bli forpleiet i hjemmet.

Tilskott kan ytes til opplæring i bruken av hjelpemidlene, f.eks. til kurs i bruk og stell av førerhund o.l.

Det kan tas forbehold i det enkelte tilfelle om at hjelpemidlet skal være trygdens eiendom.

3. Bolig.

Det kan ytes stønad til finansiering av

- bygningsmessige og sanitære endringer i bolig hvis endringene antas å være av avgjørende betydning for bedring av den trygdedes alminnelige funksjonsevne eller for en forsvarlig forpleining i hjemmet;
- bygging eller kjøp av bolig hvis den trygdede som følge av den medisinske tilstand må få en spesialinnredet bolig, eller hvis det anses nødvendig i forbindelse med flytting av familier med funksjonshemmede barn, jfr. neste avsnitt;
- nødvendige utgifter i forbindelse med flytting av familier med funksjonshemmede barn til steder der barnet kan få bedre behandling eller opplæring.

4. Hjelpestønad.

For å gjøre det lettere å beholde funksjonshemmede barn i hjemmet, kan det ytes hjelpestønad til finansiering av nødvendig tilsyn og pleie av funksjonshemmede under 18 år.

5. Transportmidler.

Det kan ytes stønad til nyanskaffelse eller gjenanskaffelse av motorkjøretøy til følgende grupper av funksjonshemmede:

- funksjonshemmede som er avhengig av eget motorkjøretøy for å komme til og fra opplæringssted eller arbeidssted;
- husmødre som p.g.a. høygradig funksjonshemming har et reelt behov for eget motorkjøretøy for å kunne fungere som husmødre;

- funksjonshemmede som er avhengige av eget motorkjøretøy for å kunne gjennomføre et reelt attføringsopplegg;
- høygradig funksjonshemmede med store forflytningsvansker som har liten eller ingen arbeidsinntekt og som trenger motorkjøretøy for å bryte en isolert tilværelse;
- andre funksjonshemmede og foreldre til sterkt funksjonshemmede barn når spesielle forhold tilsier at stønad til motorkjøretøy blir gitt.

Stønad er behovsprøvet. Den ytes i form av tilskott til hel eller delvis dekning av utgiftene til toll og avgifter til bil i lavere prisklasse i tilfelle den trygdedes antatte inntekt ikke overstiger fire ganger folketrygdens grunnbeløp (for tiden 30.000 kroner pr. år). Er den antatte inntekt større, reduseres tilskottet. Til restfinansiering kan det ytes lån hvorav en del gjøres rente- og avdragsfritt mens den andre delen nedbetales over fem år. Lån forfaller til innfrielse hvis motorkjøretøyet overdras til andre.

Stønad ytes i alminnelighet ikke til anskaffelse av brukt motorkjøretøy, og stønad til gjenanskaffelse ytes i alminnelighet ikke i løpet av de første fem år etter anskaffelsen. Stønad til drift av motorkjøretøy kan ytes på visse vilkår og tilsvarende fra 30 prosent til 50 prosent av grunnbeløpet pr. år, dvs. fra 2250 til 3750 kroner. Slik stønad vil også kunne ytes til transport for funksjonshemmede som ikke kan nyttiggjøre seg eget motorkjøretøy.

6. Kollektive tiltak.

Det kan ytes bidrag eller lån til kollektive tiltak til fordel for funksjonshemmede. Eksempel på tiltak som kan komme på tale er transportsentraler.

KRAV OM STØNAD.

Krav om stønad skal settes fram for trygdekontoret på bostedet. Blankett fås i trygdekontoret, som gir veiledning og hjelp. Når saken er ferdigbehandlet vil den trygdede få skriftlig melding om resultatet.

ANKE.

Hvis et krav ikke blir imøtekommet, kan avgjørelsen ankes til Trygderetten. Anken må settes fram innen seks uker etter at søkeren tok imot skriftlig melding om avgjørelsen. Anken sendes gjennom trygdekontoret.

UTBETALING AV STØNAD.

Trygdekontoret på bostedet utbetaler stønad.

KONTAKTPOSTEN

Nr. III

HØSTEN 1972

3. årgang.

VÅRE LÆSERE !

Dette høstnummer blir ikke stort som vanlig, og for det meste er stoffet hentet fra Folketrygden. Et orientering om dette har mange lesere bedt om, så derfor det innlegget.

Vi synes at leserne burde hjelpe oss med litt stoff, men det er vel håpløs mon tro ?

Vel nå nærmer vinteren og julen seg. Neste nummer kommer før jul og med stoff fra Kulturdager i Stavanger.

GODT HØST !

Redaksjonen.

MEDLEMSBLAD

for
Møre og Romsdal Døve-
forening

* * *

Foreningens møtested:

Hjemmenes Vel
Kipervikgt. 23
6000 Ålesund

*

Underavdelinger:

Døves Syklubb
Døves Ungdomsavdeling
Ålesund Døves Sjakklubb

*

Støtteforening:

Døves Venner

*

Feriehjemmet «Steinhammer»

Brusdal i Ørskog

*

Utgis 4 ganger for året

*

Sunnmørspostens Trykkeri

DAGLIGVARER — FRYSEBOKS-ANLEGG

BERNT FYLLING'S EFTF.
KOLONIAL

Tlf. 38 079 — Langevåg

J. E. EKORNES FABRIKK A/S

Møbler — madrasser — vegg-til-vegg tepper

Hovedfabrikk:
6222 Ikornnes
Tlf. Sykkylven 102

SNAKK MED OSS NÅR DET GJELDER
pengesaker.

BORGUND SPAREBANK

Ta AALESUNDS SPAREBANK

med på råd.

En konto i SPAREBANKEN gir Dem
bedre råd.

E. H. SLYNGSTAD A/S

Tollbugt. 10
Telefon 24 750

Toalettartikler — Sykeartikler

Gjennom vårt kontaktbrev håper vi på en god forbindelse med våre kjære døve, døve-blinde, blinde samt hjelpeforbundsmedlemmer, foreningsmedlemmer og bidragsydere i distriktet.

En av deltakerne i vårt sommerstevne gir oss del i sine opplevelser og fra Krigsropet har vi 'sakset' følgende referat:

Mandag morgen 14. august startet toget fra Trondheim med en gruppe spente og glade døve som var invitert til en ukes sommerstevne på Kvam. Fru kaptein Minny Johansen var en alle tiders reiseleder, vennlig og stø som fjell. Framme på Vinstra ventet kaptein Robert Johansen på oss, og der var også bussen som skulle kjøre oss til bestemmelsesstedet Kirketeigen ungdomssenter.

Stedet som eies av Indremisjonen, lå idyllisk til i den natur-skjønne dalen like ved Kvam kirke. Det var myke, grønne gressplener, og mellom ranke bjørke- og furustammer sto flere koselige tømmerhytter. Der var også en frittliggende gårds plass med to lave bygninger, hvor den ene fløyen var hovedstedet med kjøkken, spisesal og salong med peis. Vertskapet Oppheim fikk mye ros for de nydelige dekkete bordene og den gode maten.

Gjensynsgleden var stor blandt dem som ikke hadde sett hverandre på mange år, og det oppstod nye bekjenskaper blandt skjebnesfeller. Rørende var det å se de langvegsfarende og ensomme blomstre opp ved å få kontakt, og praten gikk på fingerspråket til den store gullmedalje. Lederen for Sentraldistriktet, kaptein Solveig Paulsen, sekretæren for Arbeidet blandt døve og blinde, brigader Gudrun Myhre, og s.major Sina Sveen var med om stevnet. Dessuten kom det også en flokk døve fra Østlandet.

Det ble delt ut et innholdsrikt programhefte som ble fulgt til punkt og prikke. Nye og spennende opplevelser ventet på oss hver eneste dag, og for hver dag steg vår beundring for Frelsesarmeen.

Et vakkert innslag om morgenen før frokost var flaggheisingen, og fedrelandssangen ble sunget så det ljomet mellom fjellene. Ord for dagen ble lest, og vi følte at himmelens og jordens skaper la en beskyttende hånd over stevnet.

Etter frokost var det andakt ved en av offiserene. Det var aldri mangel på tolker, slik det ofte er i de døves verden, da alle offiserene utførte tegnspråket med stor dyktighet.

Kaptein Paulsen, som ledet formiddagens "Bøy og tøy", var ikke bare en dyktig gymnastikklærer, men også meget hensynsfull for at ikke de gamle skulle overanstrenge seg. Den eldste deltaker var 83 år.

Håndballkamp mellom damene og herrene vakte vill jubel. Vi glemte våre skavanker og dårlige helse og følte oss som unger igjen.

Brigader Myhre sto i spissen for det morsomme og lærerike hobbyarbeidet. Mye fikk vi lære av nyttige og festlige ting, og alt det som vi laget, fikk vi ta med oss hjem som et minne.

Onsdag og fredag bød på lengre bussturer til kjente og berømte steder som vi ikke hadde drømt om at vi skulle oppleve å få se. Onsdag gikk turen gjennom Gudbrandsdalen opp Peer Gynt-vegen over enorme fjellvidder med storslått utsikt til fjerne snødekte fjell, forbi fiskevann, raslende bekker, setergrender og hytter. På høyfjellet stanste vi ved Wadahl høyfjellshotell og Gålåseter fjellkro, slik at vi kunne strekke litt på beina og beundre den storslåtte naturprakten. Den rene og friske fjellluften var balsam for trøtte bymennesker. Til vår overraskelse hadde hotellet med utsikt til Jotunheimen to utendørs svømmebaseng, et for voksne og et for barn, med friskt safir-grønt fjellvann. Kan en ønske seg noe bedre ?

På Gaustad samfunnshus var det servering. Før vi kom fram til Lillehammer, var det omvisning på Aulestad, det vakre hjemmet til Bjørnson. Blikkfangeren for alle som kom inn der, var et innrammet skrift med sterke bokstaver i gammel formskrift. Det lød: Elsk din neste, du kristen sjel, trå ham ikke med jernskodd hæl.....

Fredagsturen gikk i motsatt retning av dalen, oppover Peer Gynt setersti, forbi hjemmet til den berømte sagnskikkelsen, og igjen opp på høyfjellet der nye eventyr ventet. Vi døve følte oss som kongelige personer da vi ble servert middag på Rondablikk høgfjellshotell 900 meter over havet. Etter en liten kjøretur bortover Rondane til en klynge setrer, ble vi godt motatt av to bunadkledde damer som bød på kaffe og deilige hjemmebakete kaker.

Kvams samfunnshus stod til stevnets disposisjon, og gårdbruker Odd Stormorken viste film og fortalte om bygda, dens kultur og tradisjon opp gjennom tidene.

Stormorken kom igjen lørdag, og denne gang med hesten sin i fullt rideutstyr, og alle som hadde lyst, fikk en rundtur på hesteryggen.

Da det var altfor kaldt til å være ute med leibålskos, ble det ordnet med det inne i spisesalen. En bøtte ble snudd opp ned og plassert midt på golvet med flere levende lys. Mose og lyng og litt bjørkeved rundt gjorde nytten. Vi satte oss rundt bålet med fargeglade papirhatter. Pølser og lomper ble servert, og det var en virkelig stemningsfull kveld.

Lørdag ventet vi storbesøk. Ingen ringere enn Frelsesarmeens leder i Norge, kommandør Dahlstrøm og frue, besøkte oss sammen med en finsk offiser. Trass i at kommandøren er en meget opptatt mann, ble de hos oss i tre dager, og det var vi alle sammen takknemlige for. Kommandøren viste lysbilder fra Nigeria og Ghana og fortalte fra arbeidet der, og fru Dahlstrøm viste fram forskjellige ting derfra, alle håndlaget.

Fru kaptein Minny Johansen fortalte fra Frelsesarmeens arbeid rundt om i verden, og det var meget interessant.

Søndag kveld var det avslutningsfest, og kommandøren og frue satte spiss på dagen ved å delta.

Jeg vil på vegne av alle døve som fikk være med om stevnet, takke Frelsesarmeen for alt hva de har gjort for oss. Denne leiren glemmer vi aldri. Det var en opplevelse som ble til styrke for både kropp og sjel. En av de døve damene sa til meg at disse dagene hadde hun lært å kjenne og beundre Frelsesarmeen. Vi takker vår himmelse Far fordi han har sendt oss dem.

EN DØV DELTAKER

HYGGEFEST PÅ GRAND HOTELL 1972

Mandag den 16 oktober var 21 døve innbudt til hyggefest på Grand hotell. Kaptein Robert Johansen fra Trondheim ledet programmet. Major Vang cef fra Ålesund distriktet var også tilstede. Tross med regn og haggelsbyger på rutene og høsten holdt sitt inntog var det sol og varme inne i spisesalen.

Først ønsket R. Johansen oss velkommen, og åpnet med å fortelle hva han utretter med gode ord om Jesus Kristus.

Siden hans hjelp av med lysbilder blev framvist fra et stevne i Kvam i Gudbrandsdalen, som sent høst nylig hadde vært arrangert hele 45 døve fra de fleste vårt fylker.

Etterpå var det kaffekos, smørbrød ble servert. Kvelden gikk bare så altfor fort med hyggelig. Viktig var det for de som hadde funnet veien til sammenkomsten. Forhåpentlig går det ikke alt for lenge før en kan samles til en ny sammenkomst særlig Robert Johansen gjorde sitt til at arrangementet noe som gav mersmak og blev et vellykket hyggefest.

E. DJUPVIK

XXXXXXX

MØRE OG ROMSDAL DØVEFORENING STILLING LODDSALGET PR. 19 - d.m.
AV DE BESTE LODDSELGERE KAN VI NEVNE:

Severin Rønnestad	med 87 loddbøker som gir 29 gratislodd.
Bjarne Grimstad	" 41 - " - 13 "
Aslaug Jetmundsen	" 22 - " - 7 "
Einar Djupvik	" 16 - " - 5 "
Lorents Næss	" 11 - " - 3 "
Kjell Fiskergård	" 5 - " - 1 "

Som man ser er det fortsatt helt fint med salget og sirkulasjonen oversikt. Vi ser at Møre og Romsdal har plassert seg som nr. 7 med foreløbig 9.400 solgte lodd og med restbeholdning 1.850.

Håper at denne måned av de restene loddbøker vil bli utsolgt og at Møre og Romsdal med Einar Djupvik i spissen, skal vi kunne legge årene inn med null i beholdningen av loddbøker. Og som Skjalg Iversen medarbeider vil jeg på denne måten hans gode samvittighet og ansvar at det hele gikk knirkefritt.

EINAR DJUPVIK

MØTESKIKK ?

Har lyst til å komme med litt kritikk til den måten styret i døveforeningen arbeider, og spørre rette vedkommende om dette er tillatt i følge loven. Saken gjelder et møte holdt på Ungdomsheimen 30/8, og på programmet stod Landsmøtet 1974. Tilstede var også Eilif Ohna.

Den første feilen som ble gjort var at styret bare hadde innbudte noen spesielle. Da noen som ikke var innbudt likevel møtte opp, ble det ikke så godt motatt. Etterpå ble det foretatt valg på en komite som skal lede forberedelsen til Landsmøtet. Så vil jeg spørre om ikke alle medlemmer har rett til å være tilstede når det blir foretatt et valg, og at ikke dette møtet burde ha blitt holdt som et åpent møte med adgang for alle medlemmer.

Håper noen fra styret kan svare gjennom "Kontaktposten". Hvorfor det er blitt handlet sånn, og om det er lov ifølge loven.

LEIF KVERNBERG

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

SMÅNYTT

Det har vært holdt sjakkfest på døvehytta lørdag 30. sept. Programmet var taler av formann Skjalg Iversen og sekretær Trygve Krogstad, middag med pølser og poteter m.v. samt kaffe og kaker.

Show og leker ledet av Anton Hauge og utlodning. En morsom fest og hyggeaften.

Deltakere til Døves Kulturdager i Stavanger 4 - 5 nov. blir: Bjørg Ness, Anna Olsen, Annlaug Kvalsund, Solveig Vestre, Kjellaug Sylte, Anton Hauge, Leif Kvernberg, Kjell Olsen, Tor Inge Gausnes, Solfrid Lid, Tove Garvik, Einar Djupvik og Trygve Krogstad. Leder for gruppen er Anton Hauge og lærer for folkedansen er Tor Inge Gausnes.

NYTT: Tor Inge Gausnes og frue fikk en sønn den 22. september. Vi gratulerer hjertelig med barnet.

SERTIFIKAT: Bjørg Torunn Næss fikk bilsertifikat den 4. oktober. Vi gratulerer henne.

MØTEPROGRAMMER:

Torsd. 9. nov. kl. 18.30: Tillitsmannsmøte (filmaften ?)
Servering: Solveig Vestre og Asbjørn Vestre.
Lørdag 25 " " 17.00: Foredragsaften v/døveforeningen.
Servering: Jeanne Nygård og M. Strømsheim.
Søndag 26 " " 11.00: Gudstjeneste i Volsdalen kirke v/døveprest.
R. Hammer.
Lørdag 9 des. " 17.00: Døveforeningen har julebord på Grand Hotell,
Ålesund.

UTPLUKK FRA EN AVIS:

Hvorfor må vi døve betale full fjrnnsynslisens - når bare et minimum av programmene er tekstet og vi som regel kun får se stumfilm ?
Putt bomull i ørene og prøv selv hvordan det virker. Det begynner så fint med litt tekst i Dagsrevyen, men dette skjer bare en sjelden gang. Vi døve sitter igjen med følelsen av at "nå får det klare seg". Vi tviler på at tekniske årsaker kan være grunnen til de få tekstede programmer i fjernsyn. Mange utenlandsfilmer så som dokumentarfilmer og reportasjefilmer som er tatt mange måneder i forveien blir som vanlig oversatt til norsk tale uten tekst. Hvorfor ? Terningen er kastet !

STØNAD TIL HØREAPPARAT

Pliktmessig stønad

Sykestrygden yter etter særskilte regler full refusjon for utgifter til høreapparater til

- a. hørselsvekkede under 20 år.
- b. hørselsvekkede foreldre og pleieforeldre med barn under 20 år, og
- c. hørselsvekkede under 25 år som før fylte 20 år har fått utlevert høreapparat etter reglene eller har fått bidrag fra trygdekassen til høreapparat.

Da hensikten med reglene er å hjelpe barn og foreldre til å få kontakt med hverandre, er det et vilkår for rett til høreapparat for foreldre og pleieforeldre at de har regelmessig samkvem med sine barn.

NÆRMERE VILKÅR

Den hørselsvekkede må være sykestrygdet som medlem eller familie-medlem. Vedkommende må vende seg til trygdekassen og fremsette krav om høreapparat.

Det er et vilkår at den hørselsvekkede gjennomgår legeundersøkelse ved godkjent hørselsentral eller hos øre-nese-halslege. Trygdekassen er behjelpelig med å henvise til nødvendig legeundersøkelse.

På grunnlag av den foretatte legeundersøkelse avgjør hørselsentralen om de medisinske vilkår er tilstede for å tilstå høreapparat .

YTELSER

Utgifter til legeundersøkelsen dekkes fullt ut av sykestrygden. Det samme gjelder nødvendige skyssutgifter i forbindelse med undersøkelsen. Hørselsvekket som fyller vilkårene, blir tildelt gratis høreapparat. Tildelingen skjer ved at hørselsentralen rekvirerer det apparatet som den finner at den trygdede bør ha. Etter at rekvisisjonen er godkjent av trygdekassen, blir høreapparat utlevert gjennom hørselsentralen eller lokal apparatforhandler.

Som hovedregel kan det bare rekvireres apparattype som Rikstrygdeverket har inngått kontrakt med vedkommende apparatforhandler om levering av. Unntaksvis kan hørselsentralen rekvirere apparat av annen type enn de kontraktsbestemte hvis den finner at den trygdede ikke får avhjulpet sin hørselsvekkede tilfredsstillende med en av de kontraktsbestemte typer.

Ved siden av høreapparat ytes gratis ladeapparat hvis hørselsentralen finner at den trygdede har behov for det. Ladeapparatet blir utstyrt med nødvendige akkumulatører samt et tørrbatteri. Hvis ladeapparat ikke tildeles, utleveres tre tørrbatterier. For øvrig dekkes ikke utgifter til batterier eller akkumulatører. Nødvendige utgifter til spesiallaget ørepropp dekkes fullt ut.

Den trygdede får utlevert apparatet med utstyr til utlån og plikter å tilbakelevere det når han ikke lenger har bruk for det. Reparasjonsutgifter må den trygdede selv dekke.

TRYGDEDES ANSVAR

Før apparat med utstyr utleveres, må den trygdede undertegne en egenerklæring om det ansvar han har for det utleverte apparat med utstyr. For barn og ungdom under 18 år skal erklæringen undertegnes av lovlig verge (far, mor eller oppnevnt verge).

BIDRAG TIL HØREAPPARAT

Til hørselsvekkede som ikke har rett til pliktmessig stønad til høreapparat, har trygdekassens styre adgang, men ingen plikt til å bevilge bidrag til anskaffelse av høreapparat.

Trygdet som vil søke om bidrag til høreapparat må vende seg til trygdekassen hvor han er trygdet. Behovet for høreapparat må legitimeres ved erklæring fra lege, fortrinnsvis spesialist i øre-nese-halssykdommer, eller hørselsentral. Det må likeledes legitimeres at innkjøpt apparat er kontrollert og funnet i orden av Høreapparatkontrollen, Namdal Sykehus.

Som hovedregel ytes bidrag med inntil kr. 500,- pr. høreapparat. Til ubemidlede personer som ikke mottar pensjon fra folketrygden utover grunnbeløpet og som er uten inntekt for øvrig, kan det bevilges bidrag med inntil 75 % av det vedkommende høreapparat koster, dog vanligvis ikke utover kr. 750,- pr. apparat.

FOLKETRYGDEN

Folketrygden yter stønad ved sykdom, legemsfeil, svangerskap og nødkomst, arbeidsløshet, alderdom, uførhet, dødsfall og tap av forsørger. Trygden yter også stønad til ugifte mødre.

Trygden omfatter - med få unntak - alle som er bosatt i Norge. Visse personer som er bosatt i utlandet, er også automatisk med i trygden, eller kan bli med hvis de ønsker det.

Stønadssystemet i folketrygden er bygd opp omkring et grunnbeløp. Dette grunnbeløpet skal reguleres i samsvar med endringer i levekostnadene og i det alminnelige inntektsnivå. De fleste stønader fra trygden fastsettes i forhold til grunnbeløpet.

Stønadene skal således omregnes hver gang grunnbeløpet er blitt regulert.

I 1971 var grunnbeløpet pr. år 7 200 kroner i tidsrommet 1 januar - 30 april, og 7 500 kroner fra 1. mai og ut året. Fra 1 januar 1972 er det 7 900 kroner pr. år.

I denne brosjyren gjør Rikstrygdeverket kort rede for folketrygdens bestemmelser om stønad til uføre. Ved uførhet som skyldes yrkesskade gjelder spesielle regler. Disse er omtalt i brosjyren "Yrkesskader og folketrygden".

Trygdekontoret gir nærmere opplysninger.

HVEM HAR RETT TIL STØNAD ?

For å få rett til stønad ved uførhet må den trygdede være blitt ufør før fylte 70 år. Uførheden må være en følge av sykdom, skade eller lyte og ha en varig karakter.

Retten til stønad er også avhengig av at visse vilkår om trygdetid)¹ og om bosted i Norge er oppfylt. Disse vilkår kan i enkelte tilfelle fravikes av Sosialdepartementet eller av Rikstrygdeverket.

STØNAD VED UFØRHET

Folketrygdens stønadsformer ved uførhet er: grunnstønad, hjelpestønad og uførepensjon.

Trygden bygger på det grunnsyn at den beste form for stønad er hjelp til selvhjelp. Stønadsprogrammet for uføre tar derfor sikte på - i den utstrekning det er mulig - å sette den trygdede i stand til å forsørge seg selv ved eget arbeid. Attføringsmulighetene skal derfor utnytted fullt ut før det tas standpunkt til spørsmålet om uførepensjon. I brosjyren "Attføringshjelpen i folketrygden" er det gjort rede for folketrygdens bestemmelser om attføringshjelpen.

Grunnstønad og hjelpestønad er særstønader som gis uføre personer for å bøte på ulemper som uførheten fører med seg, se nedenfor. Disse stønader kan gi samtlige eller hver for seg, og kan gis både til uføre som ikke får pensjon og til uførepensjonister.

1) Se under "Grunnpensjon".

GRUNNSTØNAD

Ytes dersom sykdommen, skaden eller lytet medfører ekstra utgifter av betydning. Som eksempel kan nevnes: ekstra utgifter ved transport til og fra arbeidet, utgifter ved fordyret kosthold og ekstra utgifter ved slitasje av klær og sengetøy.

Grunnstønaden utgjør 15 prosent av grunnbeløpet, dvs. 1 185 kroner fra 1 januar 1972. Hvis ekstraavgiftenes størrelse og forholdene ellers gjør det rimelig, kan grunnstønaden settes inn 23 eller 30 prosent av grunnbeløpet, dvs. 1 817 kroner eller 2 370 kroner for året fra 1. januar 1972.

Hvis ekstraavgiftene innbefatter betydelige utgifter til nødvendig transport, kan grunnstønaden økes til 40 prosent eller 50 prosent av grunnbeløpet.

HJELPESTØNAD

ytes til den som på grunn av uførhet må ha særskilt tilsyn og pleie eller hjelp i huset. Stønaden kan ytes selv om hjelpen utføres av familielem, hvis dette medfører at vedkommendes ervervsmuligheter derved blir redusert. Den som er blind, ansees uten videre å fylle vilkårene for hjelpestønad.

En husmor som mottar uførepensjon, kan bare få hjelpestønad dersom hun trenger tilsyn og pleie.

Hjelpestønaden utgjør 25 prosent av grunnbeløpet, dvs. 1 975 kroner fra 1 januar 1972.

Er utgiftene til særskilt tilsyn og pleie av trygdet under 18 år vesentlig større, kan hjelpestønaden i særlige tilfelle forhøyes.

UFØREPENSJON

Pensjon kan ytes til den som er fylt 18 år, og som er yngre enn 70 år. Den trygdede har rett til pensjon dersom hans ervervsevne - etter medisinsk behandling, arbeidstrening, opplæring og annen form for attføring som ansees hensiktsmessig - er varig nedsatt med minst 50 prosent.

Full uførepensjon skal i prinsippet svare til den alderpensjon som vedkommende ville fått hvis han ikke var blitt ufør, men hadde fortsatt i arbeid med uendret ervervsinntekt - sett i forhold til grunnbeløpet - fram til og med det år han fyller 69 år. Uførepensjonen består av grunnpensjon og eventuell tilleggspensjon.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

KONTAKTPOSTEN

Nr. 4

DESEMBER 1972

3. årgang

Vi ønsker alle våre medlemmer, lesere og vår støttelag "Døves Venner" en god jul og et riktig godt nyttår.

Og et riktig hurra til ungdomsavdelingen for sitt innsats under Kulturdager i Stavanger. Mer om det inne i avisa. Også til lotterikomiteen bør vi minne leserne for sitt arbeide under vanskelige forhold. Vi håper nå på en fredelig nyttår!

Redaksjonen.

MEDLEMSBLAD

for
Møre og Romsdal Døve-
forening

* * *

Foreningens møtested:

Hjemmenes Vel
Kipervikgt. 23
6000 Ålesund

*

Underavdelinger:

Døves Syklubb
Døves Ungdomsavdeling
Ålesund Døves Sjakkklubb

*

Støtteforening:

Døves Venner

*

Feriehjemmet «Steinhammer»

Brusdal i Ørskog

*

Utgis 4 ganger for året

*

Sunnmørspostens Trykkeri

DAGLIGVARER — FRYSEBOKS-ANLEGG

BERNT FYLLING'S EFTF.

KOLONIAL

Tlf. 38 079 — Langevåg

J. E. EKORNES FABRIKKER A/S

Møbler — madrasser — vegg-til-vegg tepper

Hovedfabrikk:

6222 Ikornnes

Tlf. Sykkylven 102

SNAKK MED OSS NÅR DET GJELDER

pengesaker.

BORGUND SPAREBANK

Ta AALESUNDS SPAREBANK

med på råd.

En konto i SPAREBANKEN gir Dem
bedre råd.

E. H. SLYNGSTAD A/S

Tollbugt. 10

Telefon 24 750

Toalettartikler — Sykeartikler

JULIE-EVANGELIET

Det var i Betlehem i Judalandet, Jesus kom til verden, i Kong Herodes dager. Det kom noen vismenn fra Østerlandet til Jerusalem og sa til Kong Herodes, hvor er den jødekongen som er nettopp født. Vi så stjernen hans i Østerlandet, og nå er vi kommet hit for å hylle ham. Da Kong Herodes fikk høre det var han forfærdet og hele Jerusalem med. Han kalte frem alle øversteprestene og alle skriftlærde i landet, og spurte dem hvor Messias skulle komme til i verden. De svarte i Betlehem i Judalandet, for så står det skrevet i profetens bok: Du Betlehem, du Judabygd, av Judahøvdingen er du vist ikke ringere i rang, for av deg skal en høvding komme frem som skal være en hyrde for Israel, folket mitt.

Da kalte Herodes vismennene til seg i hemmelighet og spurte dem hva tid stjernen hadde vist seg for dem, og så ba han dem å fare til Betlehem. Kongen ba dem fortelle han når de hadde funnet barnet, så han også kan komme og hylle ham! Best det var da de var på veg fikk dem se stjernen som dem hadde sett i Østerlandet. Så fulgte dem etter stjernen til den stoppet under et hus. De gikk inn i huset og fant barnet og moren, Maria. Da falt de på kne, og hyllet barnet. Og dem åpnet skrinene og bar frem gaver: gull, røkelse og myrra. Herren varslet dem i drømmen, at de ikke måtte fare tilbake til Herodes, og så tok dem en annen vei tilbake til Østerlandet.

ROMFARTSALDEREN OG VI

Mennesket av i dag.

Jeg tror ikke vi unge var nær imponert som de eldre av å se en mann spasere på månens overflate. Generasjonen får som fartsalderen vokste tross alt opp med en forestilling om " det veldige og mysteriøse univers derute - månen og stjerrenes myriader som Gud har skapt"

og den har for Dem på en måte knyttet sammen med tanker på himmelen. De spurte: "Er det ikke å trenge seg inn på hellig grunn å driste seg til å sette foten på månen ? Nå da vi ikke lenger på samme måte som før er bundet til jorden, må det ikke forandre våre tanker om Gud ? Hvis det finnes andre former for liv enn det menneskelige på andre planeter, hva vil da deres forhold til Gud være ?

Om ikke lenge vil vitenskapen bli istand til å skape liv syntetisk i et reagensrør. Vil det liv som skapes på den måten også være "Guds barn"? Vi har fremstilt en giftgass som angriper nervefibrene i menneskekroppen på en slik måte at den på få minutter forandres til et sløvt, plantelignende vesen. Hvem skal avgjøre når den gassen skal brukes ? Jeg lurer på hvordan det føles å få et annet menneskes hjerte inne i brystet -- hjertet fra en som alt var død ? Hvordan kan du være død når hjertet ditt fremdeles slår - selv om det skjer i et annet menneskes kropp ?

MENNESKET

Ingen setter en lapp av ukrympet tøy på et gammelt klesplagg, for da river boten med seg et stykke av det gamle og hullet blir større. Heller ikke fyller de ny vin i gamle skinnsekker, for da vil sekkene revne, så vinen renner ut og sekkene blir ødelagt. Vil ny vin fyller de i nye skinnsekker, da blir begge deler bevart. Matt 9, 16 - 17.

FORENINGSNYTT

Lørdag den 23 november hadde vi foredragsaften med redaktør Torbjørn Sander fra "Daves Tidsskrift" som holdt foredrag om emnet " ansvar", en meget interessant og opplysende foredrag. En takk til redaktøren som livet opp med nytt utenfor vårt krets.

Tilstede var også døvepresten pastor Hammer, som dagen etter (søndag 24 november) holdt gudstjeneste på Volsdalen Kirke.

Noen ord fra Einar Djupvik som beklager at det i år ikke har vært tegnspråkkurs på grunn av så få har meldt seg. Men han håper at neste år i 1973, melder seg minst 8 elever så han kan gå igang med tegnspråkkurs. Dette til orientering til de tidligere elever!

Vår eldste medlem Olav Vikenes fyller 81 år gammel den 22. desember. Vi gratulerer han med dagen.

DØVES BILLOTTERI

Trekningen er tatt og her har dere de fire som vant de største gevinster:

1. gevinst lodd nr. 175.116 (solgt i Stavanger)
2. - " - " " 42.239 (solgt i Østfold)
3. - " - " " 133.533 (solgt til en i Elverum)
4. - " - " " 119.870 (solgt i Østfold)

Østfold var heldige denne gangen med to av de store gevinster og nå er vi spente på hvem som er de lykkelige vinnere.

Det skal holdes juletreffest 6. januar - 73 kl. 17.00 på Grand Hotell i Ålesund. Det blir servert varme retter og pastor Hammer skal lede julegangen for oss. Håper at det kommer mange med barn. Deretter blir det gudstjeneste på Volsdalen kirke søndag 7 januar kl. 11.00 ved pastor Hammer.

Døveforeningen har holdt sitt årlige julebord, og denne gangen ble det arrangert på Grand Hotell lørdag den 9. desember. Det ble servert middag og kaffe med kaker, og underholdning. Vi hadde show og fortelling av Einar Djupvik. Han fortalte om skoledager, og vi lo godt av det han har vært ut for i sine skoledager. Det ble en del leker ved Skjalg Iversen, og formannen Magne Lid avsluttet festen. Det var en koselig aften med underholdninger som klimaks.

Red.

DØVES KULTURDAGER 1972 I STAVANGER

Vi var ialt 18 personer (13 aktive og 5 turister) som reiste fredag kveld 3. nov. til Stavanger.

Det regnet til vi kom på Vigra flyplass, så lettet det opp. Vi måtte vente i en time på flyet fra Trondheim, så vi var ikke fremme på hotell Atlantic i Stavanger før midnatt, og mange var bra sultne, men desverre var alt servering lukket. Så vi måtte bare gå å legge oss. Første vi gjorde lørdagsmorgen var å få i oss frokost. Hele konkurranseprogrammet ble holdt på Rogaland teater, en gammel koselig bygning, og jeg tror at det er den eldste teater i Norge så har jeg hørt. Lørdagsfesten ble holdt på Folkets Hus og der var ca. 240 festdeltakere. En virkelig fornøylig festaften syntes vi langfarende. Søndag morgen åpnet konkurransene med gudstjeneste v/pastor Hammer.

Så ble det deklamsjon, lynkåseri og kunnskapstevling. Vi ble vist ferdig kl. 15 - 16.00, og etterpå tok vi en tur til Stavanger døves hus, og pratet med flere døve der og tok en titt på T.V. Men først har vi vært innom flykontoret med bagasjen. Kl. 18.30 tok vi bussen til Sola flyplass, og fikk følge med noen som skulle til Bergen og Trondheim.

Fremme i Ålesund by kom vi litt før kl. 21.00, og vi rakk vår ferje til Langevåg. Vi har hatt en virkelig fin og opplevelsesrik reise og opphold i Stavanger. En takk til Stavanger Døveforening fra oss i Møre og Romsdal. T. K.

DØVES KULTURDAGER 1972 I STAVANGER

Døves Kulturdager 1972 er gjennomført. Her følger en oversikt med resultater fra de forskjellige øvelsene og poengsammendrag for de deltagende foreninger.

RESULTAT-OVERSIKT:

1) FOTO

1. Borgvar Berntsen, Drammen	10 poeng
2. Svein Arne Peterson, Bergen	9 "
3. Jan Fraas, Bergen	8 "
4. Odd Paulsen, Telemark	5 "

5. Bjørn Arnesen, Telemark	2 poeng
6. Bjarne Gunnerud, Drammen	1 "
6. Bjørg Torunn Ness, Møre og Romsdal	1 "
6. Lorents Ness, Møre og Romsdal	1 "
6. Ottar Smørholm, Bergen	1 "

Etter 1. øvelse:

1. Bergen	18 poeng
2. Drammen	11 "
3. Telemark	7 "
4. Møre og Romsdal	2 "

2) STIL

1. Svein Arne Peterson, Bergen	10 poeng
2. Trygve Krogstad, Møre og Romsdal	8 "
3. Tor-Inge Gausnes, Møre og Romsdal	6 "
4. Harald Nesse, Bergen	3 "

Etter 2. øvelser:

1. Bergen	31 poeng
2. Møre og Romsdal	16 "
3. Drammen	11 "
4. Telemark	7 "

3) TEGNING

1. Tore Christiansen, Aust Agder	10 poeng
2. Finn Grut-Løvig, Aust Agder	9 "
3. Jarle Standal, Møre og Romsdal	6 "
4. Ellen Jensen, Aust Agder	3 "
5. Kjellaug Sylte, Møre og Romsdal	1 "
5. Kjell Olav Olsen, Møre og Romsdal	1 "
5. Bjarne Gunnerud, Drammen	1 "
5. Anne Danielsen, Drammen	1 "
5. Øivind Ystheim, Bergen	1 "

Etter 3. øvelser:

1. Bergen	32 poeng
2. Møre og Romsdal	24 "
3. Aust Agder	22 "
4. Drammen	13 "
5. Telemark	7 "

4) FOLKEDANS, OBLIGATORISK

1. Bergen	20 poeng
2. Møre og Romsdal	19 "
3. Drammen	14 "

Etter 4. øvelser:

1. Bergen	52 poeng
2. Møre og Romsdal	43 "
3. Drammen	27 "
4. Aust Agder	22 "
5. Telemark	7 "

5) FOREDRAG

1. Svein Arne Peterson, Bergen	10 poeng
2. Trygve Krogstad, Møre og Romsdal	7 "
3. Marta Sander, Bergen	5 "
4. Tove Garvik, Møre og Romsdal	4 "
5. Solfrid Lid, Møre og Romsdal	3 "
6. Harald Nesse, Bergen	2 "

Etter 5. øvelser:

1. Bergen	69 poeng
2. Møre og Romsdal	57 "
3. Drammen	27 "
4. Aust-Agder	22 "
5. Telemark	7 "

6) FOLKEDANS, FRITT VALG

1. Møre og Romsdal	20 poeng
2. Drammen	17 "
3. Bergen	16 "

Etter 6. øvelser:

1. Bergen	85 poeng
2. Møre og Romsdal	77 "
3. Drammen	44 "
4. Aust-Agder	22 "
5. Telemark	7 "

7) FOLKADANS, PARDANS

1. Marta Sander/ Jon Olafsson, Bergen	10 poeng
2. Marit Gunnerud/Borgvar Berntsen, Drammen	7 "
2. Molly Hestetun/Gunnar Hansen, Bergen	7 "

Etter 7. øvelser:

1. Bergen	102 poeng
2. Møre og Romsdal	77 "
3. Drammen	51 "
4. Aust-Agder	22 "
5. Telemark	7 "

8) ENAKTER, FRITT VALG

1. Drammen	20 poeng
2. Møre og Romsdal	19 "
3. Telemark	13 "
4. Bergen	9 "
5. Stavanger	7 "

Etter 8. øvelser:

1. Bergen	111 poeng
2. Møre og Romsdal	96 "
3. Drammen	71 "
4. Aust-Agder	22 "
5. Telemark	20 "
6. Stavanger	7 "

9) SOLOOPPTREDEN

1. Renata Mares, Drammen	10 poeng
2. Einar Djupvik, Møre og Romsdal	8 "
3. Gunnvald Martinussen, Akershus	7 "
4. Gunnar Hansen, Bergen	6 "
5. Sverre Bjørø, Bergen	5 "
6. Anton Hauge, Møre og Romsdal	4 "
7. Anne Danielsen, Drammen	3 "
8. Per Jonassen, Telemark	2 "
9. Odd Paulsen, Telemark	1 "

Etter 9. øvelser:

1. Bergen	122 poeng
2. Møre og Romsdal	108 "
3. Drammen	84 "
4. Telemark	23 "
5. Aust-Agder	22 "
6. Stavanger	7 "
6. Akershus	7 "

10) DEKLAMASJON

1. Agnes Holmen, Stavanger	10 poeng
2. Iris Jansen, Bergen	8 "
3. Asle Karlsen, Bergen	6 "
4. Bjørg Torunn Ness, Møre og Romsdal	5 "
5. Tove Garvik, Møre og Romsdal	3 "

Etter 10. øvelser:

1. Bergen	136 poeng
2. Møre og Romsdal	116 "
3. Drammen	84 "
4. Telemark	23 "
5. Aust-Agder	22 "
6. Stavanger	17 "
7. Akershus	7 "

11) LYNKÅSERI

1. Helge Kjølleberg, Bergen	10 poeng
2. Tove Garvik, Møre og Romsdal	8 "
3. Svein Arne Peterson, Bergen	7 "
4. Trygve Krogstad, Møre og Romsdal	5 "
5. Harald Nesse, Bergen	4 "
5. Einar Djupvik, Møre og Romsdal	4 "
7. Bjørn Arnesen, Telemark	1 "

Etter 11. øvelser:

1. Bergen	157 poeng
2. Møre og Romsdal	133 "
3. Drammen	84 "
4. Telemark	24 "
5. Aust-Agder	22 "
6. Stavanger	17 "
7. Akershus	7 "

12) KUNNSKAPSTEVLING

1. Bergen III	118 poeng	= 20 poeng
2. Møre og Romsdal I	110 "	= 15 "
3. Bergen I	108 "	= 10 "
4. Møre og Romsdal II	101 "	= 7 "
5. Bergen II	100 "	= 5 "
6. Sandnes I	90 "	= 3 "

7. Drammen I	75 poeng
8. Telemark I	74 "
9. Møre og Romsdal III	72 "
10. Drammen II	67 "
11. Stavanger I	66 "
12. Sandnes II	59 "
13. Kristiansand I	58 "

Etter 12. øvelser: (sluttstilling)

1. Bergen	192 poeng
2. Møre og Romsdal	155 "
3. Drammen	84 "
4. Telemark	24 "
5. Aust-Agder	22 "
6. Stavanger	17 "
7. Akershus	7 "
8. Sandnes	3 "

Gjennomsnittspoeng pr. deltaker:

1. Møre og Romsdal (15)	10,33 poeng
2. Bergen (23)	8,35 "
3. Telemark (3)	8,00 "
4. Aust-Agder (3)	7,33 "
5. Akershus (1)	7,00 "
6. Drammen (14)	6,00 "
7. Stavanger (12)	1,42 "
8. Sandnes (6)	0,50 "

TAKST NR. 354, gnr. 45 bnr. 24 og 33: ÅLESUND OG SUNNMØRE DØVE -- FORENING.

Prosessfulmektig: Advokat Svein Tømmerdal.

Spesielle skjønnsforutsetninger:

1. Vannverket krever for sitt vedkommende ingen endring i det nærværende private arrangement.
2. Eksisterende hytte tillates utvidet med 50 m² grunnflate.
3. I hytten tillates innredet badstu forutsatt at klausuleringsbestemmelsene forøvrig følges.
4. Campinghytter tillates ikke oppført på eiendommen.
5. Anlegg av lekeplass og parkeringsplass for besøkende til hytten er tillatt i henhold til klausuleringsbestemmelsene. Likeledes tillates gjenoppbygging av naust etc., jfr. de alminnelige skjønnsforutsetninger pkt. E X.

Spesiell påstand:

Prinsipalt: Innløsning av hele eiendommen og full erstatning etter a) Gjenanskaffelsesverdien for hytten. b) Omsetningsverdi for tomtegrunnen.

Subsidiært: Erstatning for verdiforringelse på grunn av de klausuler som pålegges eiendommen, og da særlig forbudet mot ombygging av hytten til helårsbolig/vesentlig utvidelse av hytten, anlegg av campingplasser samt drift av eiendommen i samsvar med skisserte planer fra eierne.

Eiendommen er på 6.6 da., beliggende ved Brusdalsvannet i sin helhet innenfor 100- metersbeltet. Den er bebygget med en hytte på 66 m². Eiendommen ble kjøpt i 1956. Døveforeningens medlemmer har siden den gang lagt ned ikke ubetydelig arbeide på stedet i form av mindre utvidelse, laget 2 soveværelse med balkong, bygget uthus, W.C., kjeller til motorvannpumpe, montert denne og vanntank, mv. Foreningen har hatt utvidelsesplaner i kjelleren til bad og badstu, kjølerom for matvarer mv., og planer om utvidelse av peisestua med 50 m², samt drenering og planering av utmarka til campingplass med oppføring av 4 campinghytter, innlegging av vann til campinghyttene, planering for bilparkering etc. Det fremgår av de spesielle skjønnsforutsetninger at endel av disse planene vil kunne gjennomføres uten hinder av klausuleringene.

Døveforeningen har for tiden 45 medlemmer. Den har sammenkomster hver 14. dag., - i vinterhalvåret i Ålesund og i sommerhalvåret på ferie-hjemmet ved Brusdalsvannet. Foreningen nytter eiendommen til et i høy grad sosialt formål. Retten anser det påregnelig at myndighetene - om klausuleringene ikke var kommet - ville vurdert foreningens planer med all den velvilje som det innenfor rammen av gjeldende lovgivning var anledning å ta hensyn til. Eiendommen ligger likevel slik til at spesielt vannforurensningsloven nødvendigvis måtte sette skranker for utvidelse/ombyggingsmulighetene. Retten ser det slik at de spesielle skjønnsforutsetninger har søkt å imøtekomme Døveforeningens behov så langt dette kan forsvares innenfor rammen av vannforurensningsloven. Retten kan ikke finne at eiendommen pålegges rådighetsinnskrenkninger som går utenfor rammen av det som, uavhengig av klausuleringene, ville følge av den alminnelige lovgivning, herunder vannforurensningsloven. Ingen erstatning. Innløsningskravet tas ikke tilfølge.
